

Asia: VN/32047/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi puolustustarvikkeiden viennistä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Nammo Lapua Oy kiittää mahdollisuudesta lausua esityksestä. Pidämme erityisen tärkeänä puolustustarvikkeiden vientivalvonnan jatkuvaa kehittämistä muuttuneessa turvallisuus- ja toimintaympäristössä. Ajantasainen ja toimiva vientivalvontajärjestelmä on keskeinen osa sekä kansallisen turvallisuuden että kansainvälisten veloitteiden toteuttamista.

Samalla korostamme yritysten ja viranomaisten välisen tiiviin ja avoimen yhteistyön merkitystä. Toimiva vuoropuhelu sekä selkeä ja ennakoitava sääntely tukevat sekä tehokasta vientivalvontaa että yritysten mahdollisuuksia toimia vastuullisesti ja kilpailukykyisesti kansainvälisillä markkinoilla. Sääntelyn tulee olla käytännössä toteuttamiskelpoista, ennakoitavaa sekä yrityksille kohtuullista.

Pidämme yleisen vientiluvan käyttöönottoa erittäin kannatettavana. Se helpottaa ja yksinkertaistaa merkittävästi erityisesti ei-kaupallisiin ja väliaikaisiin vientitilanteisiin liittyviä menettelyjä sekä keventää hallinnollista taakkaa.

Esityksessä tarkoitettu vastuullisuuteen liittyvä velvoite on sinänsä ymmärrettävä ja perusteltu. Jotta velvoite olisi yritysten näkökulmasta toteuttamiskelpoinen ja yhdenmukainen, on tarpeen antaa selkeä ohjeistus siitä, mitä vastuullisuussuunnitelman tulee vähimmillään sisältää.

Velvoite asiakkaan tuntemiseen sekä loppukäytön selvittämiseen on yhtiömme näkemyksen mukaan hyväksyttävä ja pääosin linjassa nykyisten käytäntöjen kanssa. Se on monissa yrityksissä jo keskeinen osa liiketoimintaa ja vientikontrollia. Selkeyden ja ennakoitavuuden varmistamiseksi olisi kuitenkin tärkeää, että ohjeistuksessa määritellään, milloin asiakkaan tuntemiseen liittyvä laajempi selvitys edellytetään ja mitä tällaisen selvityksen tulee vähimmillään sisältää.

On tärkeää, että vaatimukset suhteutetaan riskeihin ja ovat yrityksille toteutettavissa. Selkeä ohjeistus tukee sekä tehokasta vientivalvontaa että yritysten mahdollisuutta noudattaa velvoitteita yhdenmukaisesti.

Yritysten mahdollisuudet hankkia luotettavaa ja kattavaa tietoa eri maiden tilanteesta ovat rajalliset. Yritykset kykenevät tekemään selvityksiä vain tiettyyn rajaan asti, tyypillisesti kaupallisten tietopalveluiden tarjoaman tiedon varassa. Joistakin maista luotettavan tiedon saaminen on erittäin vaikeaa. Pidämme tärkeänä, että lainsäädännössä tai sen soveltamisessa määritellään realistinen ja kohtuullinen taso, mitä yrityksiltä voidaan edellyttää.

Yhtiömme pitää esityksen tavoitteita pääosin kannatettavina, erityisesti lupamenettelyiden sujuvoittamisen osalta. Jatkovalmistelussa olisi kuitenkin tärkeää kiinnittää huomiota käytännön toteutettavuuteen, selkeään ohjeistukseen sekä yrityksille asetettavien velvoitteiden kohtuullisuuteen.

Kleimola Nina
Nammo Lapua Oy